

17 april 2024

Till Dig som arbetar med bygglovs- samt hälso- och miljöskyddsfrågor inom kommunen:

5G medför allvarliga hälsorisker – studier bekräftar forskares tidiga varningar

5G har byggts ut sedan 2020 och nya antenner för 5G har satts upp i de allra flesta svenska städer. Många forskare varnade tidigt för allvarliga potentiella hälsokonsekvenser av 5G till följd av den ökande strålning som 5G skulle komma att orsaka. Vi kan nu 2024 konstatera följande:

5G har lett till en massiv ökning av mikrovågsstrålning i människors bostäder och den allmänna miljön. Mätningar har gjorts såväl i människors hem som på allmänna platser. Strålningsnivåerna i svenska städer är nu långt över de nivåer som forskning sedan 20 år tillbaka visat kan ge ökad risk för både cancer och försämrat allmäntillstånd.^{1,2}

Åtta fallstudier visar att 5G skadar människors hälsa. I flera fall försämrades hälsan så svårt att de boende inte kunde bo kvar i sina bostäder. De visar att människor drabbas av symptom (sömnsvårigheter, huvudvärk, hjärtbesvär med flera symptom) vilka sedan många år har beskrivits i den vetenskapliga litteraturen som en effekt av exponering för mikrovågsstrålning. Ett par studier visar att även barn under tio år drabbas av bland annat sömnsvårigheter och huvudvärk. Fallstudierna är publicerade i vetenskapliga tidskrifter. Chockerande nog är detta de första studierna som hittills gjorts gällande hälsopåverkan på människor av verklig exponering för 5G.³

5G började byggas ut 2020 utan att någon forskning visat att tekniken är säker för människors hälsa och för miljön. År 2017 lanserades 5G Appeal (www.5Gappeal.eu) där läkare och forskare uppmanade beslutsfattare i EU att införa moratorium för 5G-utbyggnaden. Detta då det saknades forskning om hälsoeffekter av den nya 5G-tekniken samt då 5G skulle orsaka en massiv ökning av människors exponering för mikrovågsstrålning som redan tidigare bevisats vara skadlig för människors hälsa. Appellen varnade för allvarliga potentiella konsekvenser för människors hälsa – vilket de första åtta fallstudierna nu alltså bekräftar.

Gällande referensvärden från Strålsäkerhetsmyndigheten skyddar inte allmänheten i tillräcklig grad. De skyddar enbart mot omedelbara uppvärmningseffekter som uppstår då strålningen är så intensiv att den värmer upp kroppsvävnad, vilket observerats i djurförsök inom en timma. Det finns således inget skydd mot skadlig påverkan av längre tids exponering vid nivåer som inte orsakar uppvärmning, trots att omfattande forskning visat sådan skadliga effekter vid nivåer långt under referensvärdet. Det saknas studier som visar att människor utan att skadas kan helkroppsexponeras för 4G och 5G var för sig eller i kombination vid

nivåer som närmar sig referensvärdet eller vid de nivåer som uppmätts i stadsmiljö och i människors bostäder efter 5G-utbyggnaden.

Det saknas därför vetenskaplig grund för att referensvärdet skulle skydda människor mot skadlig hälsopåverkan av 5G. Många forskare har upprepat sedan flera år konstaterat att referensvärdet är gravt otillräckligt som skydd.^{4,5,6}

Enligt miljöbalken ska försiktighetsåtgärder för att skydda människors hälsa vidtas om det finns "skäl att anta olägenheter". Om det kan befaras att det allmänna hälsotillståndet försämras ska verksamheten inte tillåtas. Bevisbördan för att visa att verksamheten inte skadar människors hälsa ska vila på verksamhetsutövaren, men detta krav har hittills inte beaktats.

5G kan befaras föranleda skada av väsentlig betydelse för människors hälsa och för miljön samt försämra det allmänna hälsotillståndet och därmed gäller stoppregeln i miljöbalken (2 kap.10§).

Vi uppmanar er att med beaktande av tillgänglig kunskap vidta åtgärder för att skydda kommuninvånarnas hälsa. Fler bygglov för nya 5G-master bör inte beviljas. Beslut om förbud för befintlig 5G-verksamhet bör fattas med stöd av miljöbalkens (2 kap.10§), befintlig forskning samt forskares och läkares varningar om allvarliga potentiella hälsokonsekvenser (5G Appeal).

Kontakta oss gärna för mer information.

Mona Nilsson, Verksamhetsansvarig

Strålskyddsstiftelsen

Strålskyddsstiftelsen Insamlingsstiftelse informerar om hälso- och miljörisker med strålning och ger råd om hur de kan minskas. Vi utgår från vetenskaplig forskning, forskares bedömningar samt Europarådets rekommendationer. Besök gärna vår webbsida för mer information.

---

¹ https://www.stralskyddsstiftelsen.se/wp-content/uploads/2024/02/faktablad_mobilmaster_halsa_2024-02.pdf

² <https://www.stralskyddsstiftelsen.se/2023/11/01/extremt-hog-stralning-uppmatt-i-stockholm/>

³ <https://www.stralskyddsstiftelsen.se/2024/01/26/sju-fallstudier-visar-att-5g-ar-halsofarligt/> samt <https://www.stralskyddsstiftelsen.se/2024/02/28/pojke-far-huvudvark-i-skola-med-hog-stralning-fran-5g/>

⁴ <https://emfscientist.org/index.php/emf-scientist-appeal>

⁵ <https://www.stralskyddsstiftelsen.se/2022/10/18/ny-stralskyddskommission-stoppa-5g-utbyggnaden-och-skydda-manniskor-och-miljo-battre-mot-stralningsrisker/>

⁶ <https://www.emfcall.org/>